

Když jsem v roce 1998 začal pracovat na Karlštejně, už tehdy se mezi hráči hovořilo o záměru výstavby parametrového golfového hřiště ve Vysokém Újezdu. Nevědělo se, jak se bude jmenovat, netušil se termín otevření. Uběhlo 12 let a Albatross Golf Resort je otevřen v celé své 18jamkové kráse. Jak si ho projektanti představovali? A jak dnes působí na hráče?

ALBATROSS

KVALITA, KTERÁ JE PRIORITYOU

Mezi veřejností se hovořilo o všemožných komplikacích projektu. V území nebyla voda, zato zde bylo vysoké vedení, nebyla dobrá vůle občanů Vysokého Újezdu mít za humny golfové hřiště, zato byla pevná vůle investora hřiště postavit. Zkrátka a dobře Albatross má za sebou velmi dlouhou a náročnou cestu zrodu. Cestu, na jejímž konci stojí skvělé, nadstandardní, kvalitní hřiště mezinárodních parametrů se všim, co

k takovému hřišti patří; má moderní a plně funkční klubovnu, špičkovou golfovou akademii, technické zázemí, o kterém se může zdát snad všem ostatním českým greenke-

perům. Do poklidných vod a letargie českého standardu golfových hřišť, obklopeného mnoha mýty a výklady o světové kvalitě toho či onoho tuzemského hřiště, vedených často z marketingových důvodů, kdy se srovnává

Do poklidných vod a letargie českého standardu golfových hřišť, obklopeného mnoha mýty a výklady o světové kvalitě toho či onoho tuzemského hřiště, přinesl Golf Resort Albatross konečně světovou kvalitu.

nesrovnatelné a porovnává neporovnatelné, kdy se používají expresivní výrazy pro průměrná hřiště, přinesl Golf Resort Albatross konečně světovou kvalitu.

Žádná one man show

O výši této laťky není potřeba diskutovat. Projekty obdobného rozsahu, které mají konkrétní a přesně definovanou vizi hned od začátku a zcela nekompromisní důraz na kva-

litu a detail, prostě a jednoduše potřebují svůj čas. Kvalitní víno není to loňské. A nejen čas, potřebuje také team lidí, kteří jsou schopni sdílet tuto vizi, dokážou ji pochopit a dokážou ji naplnit. Proto by nebylo správné, kdybych v tomto článku hovořil pouze o jednom jediném muži,

golfovém architektovi Keith Prestonovi, který je nakonec pod finální verzí projektu podepsán. Geneze hřiště má mnohem delší „rodokmen“. Nebylo by to správné také vzhledem

Jednou z charakteristik hřiště je důmyslný systém vodního hospodářství včetně atraktivních aerátorů (fontán)

k teamu, ostatním projektantům, projektovým managerům a stavebním dozorům, výjimečné stavební firmě, která projekt realizovala, a také všem jejím subdodavatelům. Úspěch projektu Albatross není one man show, přestože vize je dílem pouze a výhradně jednoho muže.

oddělují je mezi sebou, jinde naopak plynou napříč fairwayemi. Přesně tak, jak je potřeba. Na některých jamkách se může zdát patrná inspirace jiného golfového architekta, Jacka Nicklausa. Přesněji styl tvaru a umístění bunkerů. Například jamka 12, včetně umístění

Horská dráha se nekoná

V souvislosti s konceptem greenů architekta Prestona jsem již v článku o Ypsilonce psal, že jsou správně vyvážené a citlivě zasazené do okolí. Platí-li toto hodnocení na Ypsilonce, tak na Albatrossu platí o to víc. Přestože je celé hřiště vymodelované (v celé ploše areálu došlo k terénním úpravám, a ne malým), podařilo se tvarování greenů s jejich okolím (aproache, bunkery, okolní modelace) udržet ve velmi mírné míře tvarování. Celkově mají greeny výměru přes 10 400 m². A to není vůbec málo! Největší green má poslední jamka s celkovou plochou 811 m².

Na hřišti je ale mnoho greenů, které mají plochu přesahující 600 m². Přestože jsou prostorné, jsou mírně modelované, to znamená, že jejich rozlehlost není na úkor logiky puttování. Nesetkáte se s puttem z kategorie horská dráha. Většinou, staví-li architekt takto veliké greeny, má tendenci jejich plochu „vylepšit“ značnou modelací, aby nebyly fádni. Od této myšlenky je jen malý krok k nesmyslným modelacím, které na obrovských greenech vytvoří jen velmi málo pin position. Příkladů máme okolo sebe mnoho. Naštěstí to není případ Albatrossu.

Bunkery učebnicové

Je-li celé hřiště parametrově laděno na mezinárodní kvalitu, pak tomuto konceptu odpovídají i bunkery. Jejich umístění, strategie, celkový počet i tvar a hloubka – a také typ pou-

Links? Rozhodně ne! Nejsou zde ani duny, ani pot bunkery s travnatým drnem ve stěně, ani malé členité greeny. Inland? Snad. Bylo by zavádějící, kdybychom hledali přesnou škatulku pro Albatross.

Hřiště mimo škatulky

Links? Rozhodně ne! Nejsou zde ani duny, ani pot bunkery s travnatým drnem ve stěně, ani malé členité greeny. Inland? Snad. Bylo by zavádějící, kdybychom hledali přesnou škatulku pro Albatross a snažili se svázat ho definicí, kategorií, modelem, typovým označením hřiště. Způsob, kterým je hřiště tvarované (dlouhé táhlé terénní vlny, které logickým způsobem prochází hřištěm, a golfové jamky jsou včleněné do této krajino-modelace), má blízko ke hřištím španělským nebo americkým novodobým.

Vždyť oblíbeným hřištěm, které bylo jakýmsi vzorem pro investora, je ve Španělsku postavené první evropské Roberta Trent Jonesa, II. Mírné, dalo by se říct nenápadné, kontinuální vlny terénu jdou někde paralelně s jamkami,

bunkerů v okolí greenu. Podobnost možná čistě náhodná.

Do klubovny až po hře

Směrování jamek ve směru východ – západ bylo od začátku dané dispozicí a tvarem pozemku. K tomu se přidal požadavek koncepce dvou devítek, obou začínajících a končících u klubovny, ale s podmínkou, aby se mezi greenem devět a odpalištěm deset neprocházelo klubovnou. Pokud by byl při předpokládané velké návštěvnosti průchod mezi jamkou 9 a 10 skrze klubovnu, velmi výrazně by se narušila plynulost hry, o kterou se na hřišti stará hned několik marshallů. To neznamená, že pokud by hráč opravdu nutně potřeboval klubovnu mezi devítkami navštívit, musel by ujit víc než 30 metrů. Zdařilý layout.

Dvojka je nádherný čtyřpar s pohledem na široký horizont. Na fotce Robin Hiseman (EGD) po odpalu.

žitého písku – jsou v očekávané kvalitě. V této souvislosti musím dodat, že veškeré stavební postupy při konstrukci greenů, odpališť a bunkerů postupovaly podle metodiky USGA normy, včetně striktního kontrolního programu pravidelného testování všech použitých materiálů v konstrukčních vrstvách ve skotských laboratořích. Každý green má svůj vzorek. Strategicky jsou bunkery umístěny velmi dobře. Pokud bych porovnal práci s umístěním pískových překážek mezi oběma hřišti pana architekta Prestona zrealizovaných v Čechách, pak na Albatrossu je práce s umístěním, tvarem a velikostí každého bunkeru takřka učebnicová. Na jamkách 2 a 12 jsou některé bunkery, které handicapový hráč nemůže odpalem z odpaliště dosáhnout. Jejich vzdálenost od odpaliště stejně jako umístění na fairwayi představuje ovšem riziko pro hráče na PGA túrách. Pokud bych se měl zastavit u některé z jamek, kde se mi umístění a tvar bunkeru líbilo, pak jsou to 4 a 11 (viz rámeček 4 a 11, bunkery podle gusta).

Odpaliště vymyšlena hlavou

Odpaliště jsou prvek, který většina tuzemských stavitelů hřišť významně podceňuje, přestože jsou velmi důležitá. Na první pohled si všimnete, že odpaliště na Albatrossu jsou grandiózně rozlehlá. Ano, je tomu tak.

Pokud bych se jim věnoval trochu detailněji, pak musím podotknout, že jejich umístění na každé jamce je koncepčně správně pojaté. Na těch jamkách, kde bylo potřeba zvýšit sadu odpališť nad původní terén proto, aby bylo vidět do dopadových zón anebo byla odpaliště ochráněná od okolní povrchové vody u těch jamek, které se hrají do kopce, nejsou

Přestože jsou greeny prostorné, jsou mírně modelované, to znamená, že jejich rozlehlost není na úkor logiky puttování. Nesetkáte se s puttem z kategorie horská dráha.

odpaliště umístěná v zákrytu za sebou. To je jediný způsob, jak zachovat jeho velikost a zároveň nebránit výhledu hráče do dopadové plochy bližším odpalištěm. Jejich pravouhlý tvar hřišti velmi sluší, byl zvolen správně. Je důstojný, přesně definovaný, správně a přesně udržovaný.

Samozřejmě, že tato koncepce vyvolává zvýšené nároky na údržbu, tedy na čas a techniku seče, ale v případě Albatrossu není o kvalitě údržby vůbec nutné diskutovat. Vždy, když vidím „hranatá“ odpaliště, vzpomenu si na hřiště Augusta National. Mám tento tvar rád, protože je zřetelný, jasný, přesně vymezuje směr odpalu, spojnicí mezi kameny odpaliště. Hráčům se dobře startuje.

Zadání nelehké

Jaké bylo vlastně koncepční zadání? Investor si přál postavit hřiště, na kterém by si zahrály všechny hráčské výkonnostní kategorie. Co tento požadavek znamená pro nás golfové architektky? Předně je potřeba vytvořit hrací prostor mezi odpalištěm a začátkem fairwaye (říká se mu carry area) tak, aby i nepovedené odpaly bylo možné nalézt

a rychle a snadno odehrát. Čili zpřístupnit vstup do fairwaye. Pokud má splňovat výše zmíněný požadavek, pak musí být pod závlahou. Je to plocha, ve které je zvýšený pohyb hráčů na malém prostoru. Z odpaliště

odcházejí hráči nejkratší cestou na fairway. Instinktivně všichni jednou stopou. Bez závlahy by travní drn v této ploše neměl šanci přežít. Dále od vzdáleností 160 m až 180 m od odpaliště (měřeno od toho žlutého) musí být vidět prostor dopadu míče dalšího odpalu. Žádné slepé horizonty, žádné slepé rány. To znamená, že v konfiguraci hranice a tvaru pozemku, který hned od začátku určil směřování jamek, tento požadavek zvýšil objem přesunutého zeminu a celkového tvarování. Pokud k tomu přidáme to nejdůležitější z technického pohledu golfové architektury, mám na mysli vypořádání se z odtokem povrchové vody, pak jde o kompletní výškopisné zpracování koncepce terénní modelace.

Mám rád fotky ze stejného místa před zahájením výstavby a po dokončení. Tyto jsou z odpališť jamky č. 5

Všimněte si například, jak je řešen odvod povrchové vody z fairwaye jamky 8 přes fairway jamky 5. Dalším fenoménem jsou nutně širší fairwaye. Logicky jejich širší pojetí zvyšuje nárok na zálivku, tedy na objem závlahové vody a instalovaného materiálu a tím v důsledku na objem retenční nádrže a její dimenze. A jsme zpět u koncepcce vodního režimu, o které bude řeč později. Samozřejmě, že přízpůsobit se musí také délka hřiště pro jednotlivé kategorie.

Fádní? Ani náhodou!

Na rozdíl od převážné většiny českých hřišť má Albatross ucelený a jednotný styl, který si udržel na všech jamkách. Nikde není žádný tvar nebo prvek, který by se objevil pouze jednou. Možná by někdo mohl říct, že hřiště je fádní. Není. Udržení jednotné linky se v golfově architektuře u kompletně modelovaných projektů vždy hodnotí jako projev koncepčního přístupu. Jsou samozřejmě jamky zajímavější, ale žádná nevyčnívá, ani nenudí. V tomto smyslu se bude Albatrossu velmi těžko soutěžit v anketě „O nejhezčí jamku“. Tuto soutěž mohou vyhrávat ta hřiště, kde se jedna jamka povedla výrazně lépe než zbylých sedmáct anebo okolnosti umožnily architektovi vytvořit něco výjimečného, např. dvojka na Karlštejně. Albatross by musel do takové soutěže přihlásit většinu svých jamek.

ALBATROSS ve faktech

Počet jamek: 18 (muži - par 72, délka 6076 m, ženy - par 72, délka 5262 m)

Architekt: Keith Preston

Hlavní přednosti: Špičkové hřiště, zdařilý design, moderní zázemí a komplexní servis na nejvyšší úrovni.

Cena za green fee: pondělí až čtvrtek 1750 Kč, pátek až neděle 2150 Kč

Podmínka hry: 45 hcp

Vybavení areálu: 18 jamkové hřiště, driving, restaurace, golf shop

Rok otevření: v roce 2009 devět jamek, jaro 2010 celá osmnáctka

Zapojení do projektu ČGF Hraj golf, změň život: ne

Kurzy pro začátečníky: ano

www.albatross.cz

Informace byly pořízeny ve spolupráci s **www.golfovahriste.cz**

Voda, co se drží nad vodou

Každý, kdo Albatross hrál, si všiml velkého množství vodních ploch. Jednou z podmínek provozu hřiště je načerpat co největší, nejlépe celkový roční, objem vody, potřebný k závlaze hřiště přes zimní měsíce. Technologicky a finančně náročná podmínka se stala pro Albatross jednou z mediálně prezentovaných charakteristik, mám na mysli vizuálně atraktivní fontány a rychle tekoucí potok. Systém musí být propojen, aby v něm voda mohla cirkulovat a tím byla zajištěna její výměna, nutná podmínka prevence proti tvorbě řasy. Mimo stále dokola cirkulující vody je potřeba instalovat také aerátory. Jejich prioritní funkcí je promíchání studené vody ode dna s ohřátou vodou v horní části jezera v hladině a tím zabezpečit rovnoměrné oxyličování. Vzájemně propojenou soustavu vodních ploch tvoří jezera u jamek 9 a 10, 15 a 16, 17 a 18.

Club house věrný tradicím

V úvodu jsem zmínil, že součástí resortu je také nově postavená klubovna. Po roce 1989, kdy v Čechách vznikla převážná většina tuzemských golfových hřišť, máme možnost také srovnávat, jak se jednotliví investoři a především jejich architekti vypořádávali s klubovnamy. Je to velmi důležitý objekt, hodně na ní záleží. Většina z českých golfových kluboven jsou moderními stavbami. Setkáte se u nich s takřkajíc širokou nabídkou

Jamka č. 4: v ústí fairwaye je velmi úzké hrdlo s vysokým smrkem

aktivit, mnohdy mnohem větších, než ty, které golfisté od golfových klubovny očekávají.

Hráči hledají po hře příjemné, útulné prostředí, kde mohou v rozhovorech a analýzách zhodnotit odehrané kolo u dobrého jídla a pití. Proto od klubovny neočekáváme nabídku whirlpoolů, bazénů, fitness center, saun, masérů a kdoví čeho ještě. Nikdy jsem neviděl golfistu, který si před hrou jde jen tak na dvacet minut zajezdit na rotopedu anebo uplavat svých kondičních 200 m prsa před tím, než se rozehra-

Na rozdíl od převážné většiny českých hřišť má Albatross ucelený a jednotný styl, který si udržel na všech jamkách. Nikde není žádný tvar nebo prvek, který by se objevil pouze jednou.

je na drivingu. Na rozdíl od těchto staveb je klubovna Albatrossu opravdu velmi povedená. Je moderní stavbou (ona by ani jiná do koncepce resortu nezapadla), ale její interiérové rozvržení jednotlivých funkcí v objektu je naprosto tradiční. Funkčnost, jednotlivé detaily i použité materiály jsou tu příjemně vyvážené a hlavně promyšlené.

Rizikem moderních golfových kluboven je ztráta atmosféry. Mramor, sklo, kámen a vy mnohdy ani vlastně nevíte, jestli jste ještě v golfově klubovně anebo v hale na nádraží. Ne tak na Albatrossu. Punc kvality dovršují nádherné a vkusné obrazy akademické malířky Evy Chmelové, samozřejmě bez laciné golfové tematiky! I na tomto detailu je vidět, že na Albatrossu je kvalita jednoznačnou prioritou.

4 a 11, bunkery podle gusta

Čtyřka je krátký PAR 4 sevřený z pravé strany vysokou strání s hustým roughem a z levé strany chráněný dubovým lesem. V ústí fairwaye je velmi úzké hrdlo, které lemují vysoký smrk. Celková délka jamky je „pouhých“ 292 metrů z bílých a 261 metrů ze žlutých. Ve vzdálenosti 204 metrů od odpaliště je po pravé straně umístěn fairwayový bunker, který chrání přímý vstup do greenu. Za tímto bunkerem začíná approach, a pokud by hráč tento bunker přestřelil, jeho míč určitě doputuje až do greenu. Ten má naprosto přesný, „klasický“, tvar Kidney shape. Eagle šance je velmi pravděpodobná. Umístění bunkeru jasně definuje dvě základní herní možnosti jamky. Risk & Reward, tedy zarážka a získej, anebo konzervativní cestou na lay up, tedy odpalem na vzdálenost 100 až 60m od greenu a příhru do něj. Tímto způsobem se sice vyhnete pravému bunkeru, ale příhra bude naslepo, protože green je proti levé straně dopadové plochy fairwaye vyvýšen o cca 1,5 metru. Mimo to budete vždy přihrávat přes 70 m² velký bunker, jehož horní hrana brání vizuálnímu kontaktu hráče s putovací plochou. Naopak na jamce jedenáct jsou dva fairwayové bunkery. Oba jsou velmi zdařile umístěné. Z odpaliště je nemůžete přehlédnout, dominují pohledu na celou jamku. Set up jedenáctky je opravdu zdařilý. Hradba borovic za greenem, vpravo otevřený pohled do údolí, uprostřed fairwaye dominantní bunkery a okolí dráhy lemující vysoký, kostřavový rough. Na rozdíl od čtyřky, na jedenáctce nelze bunkery z odpaliště přestřelit, tedy dobrá pozice pro amatérské hráče. Dostřelit do nich ale lze. Pokud neskončíte přímo v některém z nich, je důležité, aby váš míč nezůstal v zákrytu, protože oba bunkery mají vysokou zadní hranu. Nijak vás to neomezí ve tvarování rány, ale vizuální kontakt mít nebudete. S podobnou pečlivostí a strategickým citem je na hřišti umístěna převážná většina bunkerů.